

Thủy sản năm 2021

Song hành cơ hội và thách thức

BÍCH HƯƠNG

Theo Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu thủy sản Việt Nam (VASEP), năm 2020 dịch Covid-19 diễn biến phức tạp trên thế giới, nhất là ở những thị trường nhập khẩu trọng điểm của Việt Nam như Liên minh châu Âu (EU), Hoa Kỳ, Trung Quốc, Hàn Quốc và Nhật Bản, đã tác động mạnh đến thương mại thủy sản của Việt Nam với các nước. Trong khi đó, ngành thủy sản nước ta có độ nhạy khá cao với dịch bệnh do bị gián đoạn chuỗi cung ứng toàn cầu, tạo ra cơ hội đan xen thách thức. Năm 2021 với những yếu tố tích cực từ thị trường cùng với những lợi thế mà Việt Nam có được thông qua các hiệp định thương mại tự do (FTA), dự báo xuất khẩu thủy sản sẽ đạt hơn 9,4 tỷ USD, tăng 10% so với năm 2020.

Cơ hội đan xen thách thức

Nhìn lại năm 2020, ngành thủy sản đã có sự thay đổi cơ cấu sau dịch Covid-19. Chuỗi cung ứng toàn cầu bị gián đoạn trong cả năm. Nhu cầu trên thế giới giảm, làm cho giá các sản phẩm thủy sản giảm. Giá tôm nguyên liệu trong nước chạm mức đáy 82.500 đồng/kg trong tháng 10 (giảm 12% so với cùng kỳ và 14% so với đầu năm), trong khi giá cá nguyên liệu trong nước giảm xuống còn 17.750 đồng/kg (giảm 14% so với cùng kỳ và 10% so với đầu năm).

Theo nhận định của các chuyên gia kinh tế quốc tế, hậu

quả của dịch Covid-19 đối với kinh tế toàn cầu sẽ lâu dài. Tăng trưởng GDP có thể đối mặt với triển vọng âm đạm trong năm 2022 - 2023. Mặc dù vậy, ngành thủy sản vẫn có những cơ hội từ các FTA thế hệ mới như Hiệp định Đối tác kinh tế toàn diện khu vực (RCEP), FTA giữa Việt Nam và EU (EVFTA), gần đây nhất là FTA giữa Việt Nam và Vương quốc Anh (UKVFTA)... Các FTA này đều đang có tác động tốt đối với xuất khẩu thủy sản của Việt Nam, góp phần nâng cao tính cạnh tranh cho sản phẩm thủy sản trong thời gian tới. Với UKVFTA, thuế nhập khẩu hầu hết tôm nguyên liệu

(tươi, đông lạnh, ướp lạnh) nhập khẩu vào Anh được giảm từ mức thuế cơ bản 10 - 20% xuống 0% ngay khi hiệp định có hiệu lực. Với EVFTA, các mặt hàng xuất khẩu chính như cá tra, hải sản và tôm chế biến tiếp tục được giảm thuế thì xuất khẩu thủy sản của Việt Nam sang EU sẽ duy trì tăng trưởng của năm 2021 tốt hơn những tháng cuối năm 2020. Ngoài EVFTA, Hiệp định Đối tác toàn diện và tiên bộ xuyên Thái Bình Dương, các FTA khác với các thị trường lớn như Hàn Quốc, Nhật Bản, ASEAN đều đang có những tác động tốt tới xuất khẩu của Việt Nam, góp phần nâng cao tính cạnh tranh của thủy sản Việt Nam trên thị trường thế giới. Tuy nhiên, một số vấn đề và rủi ro trong năm 2021 có thể nhận thấy là khả năng Hoa Kỳ áp thuế đối với các sản phẩm thủy sản nhập khẩu từ Việt Nam sau cuộc điều tra USTR mục 301 về chính sách tiền tệ.

Ông Hồ Quốc Lực - Chủ tịch Hội đồng quản trị Công ty cổ phần Thực phẩm Sao Ta khẳng định, mục tiêu xuất khẩu tôm năm 2021 sẽ đạt được nhờ khâu nuôi trồng, sản xuất chế biến đảm bảo chất lượng. Bên cạnh đó, đối với xuất khẩu cá tra, các chuyên gia của Công ty cổ phần Chứng khoán Ngân hàng Đầu tư và Phát triển Việt Nam (BSC) cho rằng, nhu cầu có thể tăng trưởng trở lại. BSC đưa ra phân tích, kênh dịch vụ (nhà hàng, khách sạn...) vẫn chiếm tỷ trọng lớn trong kênh phân phối

TIN TRONG NƯỚC

Huy động gần 23.500 tỷ đồng qua kênh trái phiếu chính phủ

Sở Giao dịch Chứng khoán Hà Nội cho biết, thị trường trái phiếu chính phủ tiếp tục có diễn biến sôi động ngay từ thời điểm đầu năm 2021 trên cả thị trường sơ cấp và thứ cấp. Cụ thể là, trên thị trường sơ cấp, thông qua 12 đợt đấu thầu được tổ chức trong tháng 1, Kho bạc Nhà nước đã huy động được tổng cộng 23.496 tỷ đồng trái phiếu; tỷ lệ trúng thầu thành công đạt 90,36%, khối lượng đặt thầu gấp 2,99 lần khối lượng gọi thầu. Trên thị trường giao dịch thứ cấp, giá trị giao dịch trái phiếu chính phủ bình quân trong tháng 1 đạt 15.174 tỷ đồng/phiên, tăng 8,16% so với tháng trước và là mức cao nhất kể từ đầu năm 2020.

Xu hướng chuyển dịch thị trường bất động sản năm 2021

Trung tâm Phân tích và Tư vấn đầu tư thuộc Công ty Chứng khoán SSI (SSI Research) cho biết, thị trường đang có xu hướng chuyển dịch khỏi các bất động sản liên quan đến ngành du lịch sang phân khúc bất động sản dân cư tại các thành phố mới và những vùng có dự án hạ tầng sắp triển khai do tác động của dịch Covid-19. Ngoài ra, trong năm 2021, việc sửa đổi các quy định pháp luật liên quan bao gồm Luật Xây dựng, Luật Đầu tư và Nghị định số 148/2020/NĐ-CP có thể từng bước giải quyết những vướng mắc về pháp lý, hoạt động đầu tư cơ sở hạ tầng, từ đó tạo ra tâm lý tích cực hơn cho thị trường bất động sản.

Phấn đấu năm 2021, 91,58% dân số tham gia bảo hiểm y tế

Theo Bảo hiểm Xã hội (BHXH) Việt Nam, ngành BHXH Việt Nam phấn đấu hết năm 2021, số người tham gia BHXH đạt khoảng 35,2% so với lực lượng lao động trong độ tuổi, vượt 0,2% so với chỉ tiêu tại Nghị quyết số 28-NQ/TW. Đồng thời, phấn đấu số người tham gia bảo hiểm thất nghiệp đạt khoảng 28,5% so với lực lượng lao động trong độ tuổi, vượt 0,5% so với chỉ tiêu; số người tham gia bảo hiểm y tế đạt tỷ lệ khoảng 91,58% dân số.

thủy sản, sẽ tiếp tục hồi phục về mức trước dịch. Thêm vào đó, tác động tích cực từ EVFTA trong dài hạn sẽ tạo mức chênh lệch thuế lớn giữa cá tra Việt Nam với các nước đối thủ.

Bên cạnh đó, ông Trương Đình Hòe, Tổng thư ký VASEP cho biết, ngành thủy sản sẽ phải đối mặt với các rào cản như: thuế chống bán phá giá tôm và cá tra tại thị trường Hoa Kỳ chưa có dấu hiệu chấm dứt trong 5 năm tới, thẻ vàng IUU chưa được gỡ cũng ảnh hưởng tới xuất khẩu hải sản. Mặc dù Chính phủ và các cơ quan quản lý ngành, cũng như doanh nghiệp, cộng đồng ngư dân đang rất nỗ lực khắc phục nhưng khó có thể giải quyết nhanh. Nhu cầu nhập khẩu thủy sản của thị trường Trung Quốc ngày càng tăng, nhưng chúng ta cần siết chặt hoạt động kiểm tra thủy sản nhập khẩu.

Do vậy, cộng đồng doanh nghiệp thủy sản sẽ phải nỗ lực rất nhiều trong việc nâng cao chất lượng thủy sản, kiểm soát tốt nguồn gốc xuất xứ và quy trình sản xuất bền vững, đảm bảo các tiêu chuẩn về lao động, môi trường và an sinh xã hội... để có thể hoàn thành mục tiêu đề ra trong năm 2021.

Quảng bá sản phẩm đóng vai trò then chốt

Với những yếu tố tích cực từ những cơ hội Việt Nam có thể có và tận dụng được từ các hiệp định, xuất khẩu thủy sản Việt Nam năm 2021 dự báo tăng 10%, đạt hơn 9,4 tỷ USD, trong đó xuất khẩu tôm vẫn có mức tăng trưởng mạnh nhất (đạt 4,4 tỷ USD, tăng 15%); xuất khẩu cá tra sẽ hồi

phục với mức tăng 5%, đạt khoảng 1,6 tỷ USD; xuất khẩu các mặt hàng hải sản tăng 6%, đạt 3,4 tỷ USD. Tuy nhiên, SSI cho rằng, mặc dù tăng trưởng xuất khẩu tôm được dự báo tăng mạnh nhưng cũng không thể chủ quan vì sự phục hồi của các nguồn cung lớn (như Ấn Độ) sau dịch Covid-19 có thể kìm hãm tăng trưởng xuất khẩu tôm của Việt Nam. Đồng thời, chu kỳ nuôi tôm ngắn (thông thường là 3 - 4 tháng) và ước tính cạnh tranh với Ấn Độ tại thị trường Hoa Kỳ và EU (đóng góp 37% giá trị xuất khẩu của tôm Việt Nam) sẽ trở nên gay gắt hơn vào nửa cuối năm 2021.

Mặc dù vậy, các công ty xuất khẩu có chứng nhận của Hội đồng quản lý nuôi trồng thủy sản (ASC) có thể có nhiều cơ hội hơn để mở rộng tại thị trường EU khi EVFTA có hiệu lực. Giá bán bình quân sẽ tăng khi nhu cầu tăng, hỗ trợ cải thiện tỷ suất lợi nhuận gộp. Đối với cá tra, ước tính sự phục hồi cả về sản lượng và giá bán bình quân sẽ thúc đẩy tăng trưởng giá trị xuất khẩu trong cả năm 2021, đặc biệt là vào nửa cuối năm khi vắc-xin được phổ biến rộng hơn ở Hoa Kỳ và EU, điều này có thể khuyến khích tiêu thụ thủy sản từ các nhà hàng.

Đại diện Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho biết, lợi thế cạnh tranh từ những sản phẩm chủ lực của ngành thủy sản như tôm và cá tra trong năm nay là rất lớn. Do đó, trong thời gian tới, ngành thủy sản sẽ đẩy mạnh việc quảng bá và giới thiệu về cá tra trên thị trường thế giới, xác định đây là nhiệm vụ then chốt của năm 2021.